

SLOVENSKI NAROD.

„Slovenski Narod“ velja po pošti:

za Avstro-Ogrsko:	za Nemčijo:
celo leto skupaj naprej . . . K 28.—	celo leto naprej . . . K 33.—
pol leta 14.—	za Ameriko in vse druge dežele:
četrt leta 7.—	celo leto naprej K 38.—
na mesec 2-50	

Vprašanjem glede inseratov se naj priloži za odgovor dopisnica ali znakna. Upravništvo (spodaj, dvorišče levo), Knafljeva ulica št. 5, telefon št. 85.

Izbija vsek dan svojo izjemno modelje in premišlje.

Inserati se računajo po porabljenem prostoru in sicer: 1 mm visok, ter 63 mm širok prostor: enkrat po 8 vin., dvakrat po 7 vin., trikrat po 6 v. Poslano (enak prostor) 16 vin., parte in zahvale (enak prostor) 10 vin. Pri večjih insercijah po dogovoru.

Na pismena naročila brez istodobne vpslatve naročnine se ne ozira.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Upravništvu naj se pošiljajo naročnine, reklamacije, inserati i. t. d., to je administrativne stvari.

„Slovenski Narod“ velja v Ljubljani

dostavljen na dom ali če se hodi ponj:

celo leto naprej K 26-40	četrt leta 6-60
pol leta 13-20	na mesec 2-20

Posamezna številka velja 10 vinarjev.

Dopisi naj se frankirajo. Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo: Knafljeva ulica št. 5 (v pritličju levo), telefon št. 34.

Naše uradno poročilo.

Dunaj, 28. decembra. (Kor. ur.)
Uradno se razglša:

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadsna fronta general-feldmaršala von Macken-sena.

Zavezniške čete generala von Falkenhayna so Ruse pri Rimnicu Saratu težko porazili. Sovražnik se je poskušal včeraj še enkrat jugozapadno in jugovzhodno od mesta ustavititi ter je izvršil več sunkov v masah, da si napravi prostora. Na več točkah smo njegove črte prebili. Sovražnik se je umaknil, v zasledovanju smo prišli preko Rimnicu Sarata. Tudi na višinah severozapadno od zavzetega mesta so se Rusi umaknili pred bajoneti avstro-ogrskih in nemških čet. Včeraj smo vjeli 3000, od početka bitke pa nad 10.000 mož.

Armadsna fronta general-obersta nadvoj. Jožefa.

Pri Ses Mezöju in v gorovju jugovzhodno od tam boj močno narašča. Naši letalci so v tem obmejnem prostoru zbili dva sovražna Farmana ter prisilili dve drugi sovražni bojni letali, da sta pristali. Na naših pozicijah v odseku Mesticanesci je ležal ruski topovski ogenj.

Fronta general-feldmaršala princa Leopolda Bavorskega.

Ničesar novega.

ITALIJANSKO IN JUGOVZHODNO BOJIŠČE.

Nobenih posebnih dogodkov.

Namestnik načelnika generalnega štaba pl. Höfer, fml.

Nemško uradno poročilo.

Berolin, 28. decembra. (Kor. u.)
Wolffov urad poroča:
Veliki glavni stan.

ZAPADNO BOJIŠČE.

Posamni odseki flandrske fronte in loka ob Sommi so ležali včeraj pod močnim ognjem. Delovanje bojnih sil v zraku je bilo zelo živahno. Nasprotnik je izgubil v boju v zraku in vsled obrambnega ognja 8 letal.

VZHODNO BOJIŠČE.

Armadsna fronta general-feldmaršala princa Leopolda Bavorskega.

Na več točkah fronte je naša posadka v jarkih zavrnila sunke ruskih štrafunskega oddelkov.

Armadsna fronta general-obersta nadvoj. Jožefa.

Ob Ludov v Gozdnatih Karpatih so prepočili nemški lovci močne ruske patrulje v boju z ročnimi granatami. V odseku Mesticanesci na več krajih živahen topovski ogenj. V gorah ob dolini Oitoz in Putna se je bojno delovanje zvišalo.

Armadsna fronta general-feldmaršala von Macken-sena.

27. december je prinesel deveti armadi generala infanterije v Falkenhayna popolno zmago v bitki pri Rimnicu - Saratu nad Rusi, ki so dospeli tja v obrambo Romunije.

Dne 26. decembra vrženi sovražnik je poskušal s protisunkom močnih mas zopet zavzeti izgubljena tla. Napadi so se ponesrečili. Pruske in

bavarske infanterijske divizije so sunile za umikajočim se sovražnikom, prodrele preko njegovih po noči na novo napravljenih pozicij in prodrele preko Rimnicu - Sarata. Ob enem so prebile bolj proti jugovzhodu nemške in avstro-ogrške čete močno utrjene črte Rusov, odbile tudi tu močne protinapade na bok ter so prodrele v boj v severovzhodni smeri.

Zopet je imel sovražnik pri svojem porazu težke krvave izgube. Včeraj je bilo vjetih 3000 mož in vpljenih 22 strojnih pušk. Število od devete armade v bojih pri Rimnicu - Saratu vjetih znaša v celem 10.220 Rusov. Pri donavski armadi so se vršili včeraj še delni boji.

V Dobrudži se je posrečilo bolgarskim in ozmanskim četam vreči Ruse iz utrjenih višinskih pozicij vzhodno od Macina.

MAKEDONSKO BOJIŠČE.

Severovzhodno od Dojranskega jezera je po močni strelski pripravi zamen napadlo več angleških stotnij bolgarske prednje postojanke.

Prvi generalni kvartirni mojster v. Ludendorff.

NEMŠKO VEČERNO POROČILO.

Berolin, 29. decembra. (Kor. ur.)
Wolffov urad poroča 28. decembra zvečer:

Na zapadni fronti samo na levem bregu Mose stopnjevano bojno delovanje. Na zapadno nobenih posebnih dogodkov.

Zasledujoč Ruse je IX. armada pridobila tal.

Iz Makedonije ničesar novega.

Zmaga Falkenhaynove armade.

Rusi so doživeli pri mestu Rimnicu - Sarat težek poraz ter so bili prisiljeni, zapustiti bojišče. Rimnicu - Sarat je v rokah zaveznikov, ki so v ostalem sovražniku za petami. — Tudi v Dobrudži se bliža v napadu na mostišče Macin odločitev. S predetjem pri Rimnicu in z zavzetjem Macina se bo odločila tudi usoda obeh velikih romunskih donavskih pristanišč Braila in Galaca.

Po stari navadi pričajo Rusi zopet s protinapadi na vzhodno-sedemograške fronte ter so udarili z močnimi silami na naše postojanke pri Soosmezö, med Kezdivasarhelyem in Ocno. Boji so tam šele v razvoju.

Budimpešta, 28. decembra. »Esti Ujsag poudarja, da je po prodretju pri Rimnicu v nevarnosti važna sovrážna pozicija pri mestu Foksani.

Curli, 28. decembra. »Tagesanzeiger« poudarja, da so bile čete centralnih armad, ki operirajo na desnem bregu Donave dne 27. decembra le še 6 kilometrov oddaljene od južne ruske meje.

Berolin, 28. decembra. »Berliner Tageblatt« javlja: Ruska ojačenja na romunski fronti sestojajo skoro izključno iz mladih čet, dokaz, da je morala Rusija poseči že po svojih najmlajših letnikih.

Kodani, 27. decembra. (Kor. ur.) Poluradna petrograjska brzojavka poroča o mnenju ruskih vojaških krogov glede na rusko - romunsko umikanje: Rusko - romunske čete se umikajo proti severu in puščajo v Dobrudži samo zadnje čete. Glavna armada se skrbno izogiba spopadu s sovražnikom, ker obstoji načrt rusko - romunskega višjega poveljstva v tem, da drži glavne sile v redu, da se operacije v ugodnem trenutku lahko zopet prično.

Kopenhagen, 28. decembra. Ruski Invalid poudarja, da je bukreška perijoda romunskih operacij zaključena in da bodo prihodnji dnevi odločilni za posest Moldavije. Vse je odvisno od tega, ali se bo mogla rusko - romunska črta Foksani - Galac držati. Dosedanje umikanje nima odločilnega pomena. Ako pa bi sovražnik brez presledka prodiral proti Seretu, potem bi postal položaj zelo težaven, zlasti ako bi mogel Falkenhayn svojo težko artiljerijo spraviti brez zamude za seboj. Najmočnejše obrambne pozicije se ne morejo držati, ako lastna artiljerija ni dovolj močna. Odločilno bo, če bo moglo rusko vodstvo svojo artiljerijo pravočasno razdeliti. »R. L.« smatra dejstvo, da nemški napadi navzlic zimi niso postali slabejši, za posebno pomembno. Vzrok temu so politične perspektive. Hindenburg učinkovito

podpira mirovno ponudbo centralnih držav.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

27. decembra. Romunska fronta. V Dobrudži so sovražni monitorji obstreljevali mesta Isaceea, Tulcea in Malmudia. Četrta divizija (Preslav) je po jako srditih bojih zavzevala greben Tajlorja in zasleduje umikajočega se sovražnika, si priborila izhod iz gozdov južno Lukaviel. Tekom zadnjih bojev je ta hrabra divizija vjela 1250 Rusov in zaplenila štiri strojne puške in nad 2500 pušk.

28. decembra. Romunska fronta. V Dobrudži živahen boj pred Macinom.

Rusko uradno poročilo.

25. decembra. Romunska fronta. V okolici reke Kasine, vzhodno gora Vrancea, je sovražnik nadaljeval svojo ofenzivo in svoje napade, pri čemer je mestoma potisnil romunske oddelke nazaj. Od 24. t. m. zjutraj naprej je obstreljevala sovražna težka in lahka artiljerija silno naše čete na obeh straneh ceste Buzeu - Ramnik in pokrajino Secariciul in Balaceanul, zlasti silno na severu ceste. Nato je izvršil sovražnik napade ter se polastil neke višine južno od Rakovitenija. Naše čete so ga v protinapadu vrgle s te višine, morale pa so jo kmalu zopet opustiti, ker jo je sovražnik silno obstreljeval. Vse druge sovražne napade na levem bregu Donave, zlasti silne napade v okolici Droguča, smo s svojim ognjem zavrnili. Dobrudža. Na levem krilu so zapustile naše čete Isaceo in Tulcea, ki jih je sovražnik zasedel. Na desnem krilu čez dan silen ogenj obeh artiljerij v bližini Donave pri vasi Greci.

26. decembra. Romunska fronta. Ob izviku reke Rimnik je potisnil sovražnik naše najsrednje oddelke, ki so se umaknili na glavno pozicijo, nazaj. V dolini reke Colnan, zapadno od Rimnicu - Sarata, smo s svojim ognjem zavrnili vse sovražne napade. Tekom dneva je sovražnik z močnimi silami napadal na fronti Filipesti - Liscoteanca, mi pa smo vse napade z velikimi izgubami za sovražnika zavrnili.

Plen Falkenhaynove armade.

»Vossische Ztg.« poroča: Falkenhaynova armada je vjela od 1. do 10. decembra nad 60.000 sovražnikov ter vplenila 125 topov in 115 strojnih pušk. Od 10. decembra je pristralo še 1200 vjetnikov in sicer še predno se je pričela bitka pri Rimnicu - Sarat.

Fronta Falkenhaynove armade je znašala pred novembrom 350 km, sedaj pa znaša le 80 km.

»Berliner Tageblatt« poudarja, da je od 10 aktivnih in 13 rezervnih divizij, ki jih je postavila Romunija na bojišče, komaj še polovica intaktna. Neznatne lokalne uspehe, ki so jih izvojevali Rusi pri svoji razbremenilni ofenzivi so morali plačati z izgubo 60.000 mož. Tam sta se posebno odlikovala avstrijska generala Arz in Kövess.

General Saharov vrhovni poveljnik rusko - romunske fronte.

Ženeva, 28. decembra. Agentura Fournier javlja: General Saharov je bil imenovan za vrhovnega poveljnika vseh ruskih in romunskih bojnih sil od Bukovine do Črnega morja. Njemu sta kot podpoveljnika pridružena romunska generala Averescu in Șebistescu. Dosedanji šef romunskega generalnega štaba Iliescu je odslovljen, mesto njega je imenovan general Prezan.

Novi vpoklici na Romunskem.

Curli, 28. decembra. Listi poročajo: Romunska vlada je poklicala letnika 1918 in 1919 pod orožje. Moški med 16. in 50. letom, obrtniki in tehnični delavci do 60. leta ne smejo zapustiti dežele. Ves privatni železniški promet je ustavljen. Prebivalstvu grozijo nevarne epidemije.

Makedonska fronta.

BOLGARSKO URADNO POROČILO.

28. decembra. Makedonska fronta. Severovzhodno od Dojranskega jezera je poskusil neki sovražni bataljon po močni artiljerijski pripravi prodreti proti vasem Brestu in Akandjalin. S svojim ognjem pa smo ga ustavili. Na ostalih odsekih fronte slaboten artiljerijski ogenj. V dolini Vardarja brezuspešno delovanje sovražnih letal.

27. decembra. Makedonska fronta. V nekaterih odsekih fronte slab artiljerijski ogenj. V dolini Vardar in na planoti Seres brezuspešno delovanje sovražne artiljerije.

Sarraillova armada.

Lugano, 28. decembra. »Popolo d' Italia« poroča: Poletje je poteklo za Sarraillove čete vsled malarije strahovito in strokovnjaki menijo, da čete še enega takega poletja sploh ne morejo držati. Za veliko ofenzivo proti 200 nemškim in bolgarskim batalionom bi bilo treba najmanj 800.000 mož z močno artiljerijo. Težkoče so tem večje, ker ni cest ne železnice. Umik gfm. Mackensena z Bitolja je bil mojstrsko delo. Mackensen je zasedel izredno močne pozicije na višinah severno Bitolja, odkoder obvladuje mesto. Bitolj se nahaja v dosegu sovražnih topov, podobno kakor Gorica ali Reims.

Vojna z Italijo.

ITALIJANSKO URADNO POROČILO.

27. decembra. V okolišču Adižke doline je držala naša artiljerija obrambne naprave in črte sovražnika pod živahnim ognjem in je uničila njega ojačevalna dela. Na ostalih frontah so opravljale naše čete poljska dela, katera so prekinjevale male praske med sprednjimi stražami.

DROBNE VESTI IZ ITALIJE.

Italijansko armadno vodstvo je raztegnilo vse vladne odredbe glede uresnitve javne razsvetljave, uporabe in cene tudi na vojno zono.

Nova bitka ob Sommi?

Berolin, 26. decembra. (Kor. ur.) Angleški poskušeni napadi v loku pri Ypresu naj, kakor francoski sunek pri Verdunu prikrijejo neuspeh ob Sommi in Ancru so vsled dejstva, da se je tam ofenziva ustavila, za napadalce tako neznosne, da ni izključeno, da bo sledila prvi bitki ob Sommi še druga. Za nemškimi črtami je sicer angleški in francoski bobnajoči ogenj nekdanj cvetoče pokrajine uničil, ceste in zvezne črte pa so nepoškodovane in vodnjaki porabni. Tudi niso tla tako strahovito razrita od krogel in ne tako močvirna.

Kakor je bilo opazovati iz nemških črt, in kakor poročajo letalci ter glasom izpovedi vjetnikov pa so razmere v napadalnem prostoru Francozov in Angležev naravnost grozne. Vse zavzeto ozemlje je pretvorjeno v eno samo od mrtvih okuženo močvirje. Nobena cesta ni več uporabna, vsi vodnjaki so nerabni. Z velikanskimi težavami je treba voziti pitno vodo mnogo ur daleč. Nemogoče je pokopavati desetstisoče mrtvih ter ogrožati okuženi zrak vojaške. Tako leži danes po enem letu angleška vojska namesto na skalah Galipolija, v blatu ob Sommi, tu in tam enako brezuspešno, enako brezupno.

FRANCOSKO URADNO POROČILO.

27. decembra popoldne. Mirna noč razen na fronti Vacherauville - Vaux, kjer je bila sovražna artiljerija zelo delavna.

27. decembra zvečer. Močno artiljerijsko delovanje v nekaterih odsekih južno od Somme. Naš ogenj je provzročil dva požara in eno eksplozijo v neki sovražni bateriji. V okolici Beuvraignes, južno od Avre smo uspešno razstrelili več min. Nato so prodrli naši iz svojih jarkov ter pripeljali vjete nazaj.

Belgijsko uradno poročilo.

27. decembra. Na raznih točkah belgijske fronte zmerno delovanje artiljerije zlasti proti Steenstraetu in Dixmuidnu.

ANGLEŠKO URADNO POROČILO.

26. decembra. Neka nemška štrafunska patrulja 50 mož se je približala preteklo noč našim črtam pri Les Boenfsu, 18 mož smo vjeli, ostale pa pognali s težkimi izgubami nazaj. Vdrli smo v sovražne jarke pri Armentièresu in Ploesstevertu ter prizadejali sovražniku izgube. V noči na 24. t. m. so obložila naša letala važne vojaške postojanke za sovražnimi črtami uspešno z bombami.

Nemški strelski jarki ob nizozemski meji.

Nasproti domnevanjem, izrečnim v nizozemskem časopisu, da je videti v utrjevanju ob belgijsko - nizozemski meji nemške napadalne namene napram Nizozemski, zatrjuje »Kölnische Ztg.«, da ti strelski jarki niso nič drugega, kakor varnostne naprave nemškega armadnega vodstva, ki naj eventualno služijo v obrambo nemških pokrajin. Če bi hotela Anglija poskusiti vdreti skozi nizozemsko ozemlje v Nemčijo, mora biti nemško vrhovno armadno vodstvo za vsak slučaj pripravljeno.

Vojni svet v Londonu.

London, 27. decembra. (Kor. ur.) »Times« javlja, da so poklicani v London vsi ministrski predsedniki angleških kolonij na važna posvetovanja o vojni organizaciji in da bodo najbrž tudi vprašani za njihovo mnenje glede mirovnih pogojev.

Vojna z Rusijo.

RUSKO URADNO POROČILO.

25. decembra. Zapadna fronta. Ob Bistrici so izvršili naši izvidni oddelki uspešne pohode v okolici Starega Lisjeca; vjeli so več mož in vplenili več pušk in ročnih granat. V Gozdnatih Karpatih ob moldavski meji, v pokrajini severno od doline Uz, je poskusil sovražnik z opetovanimi protinapadi zopet vzeti od nas včeraj zavzete višine. Sovražnik je pripravil svoje napade s silnim artiljerijskim ognjem. Naše čete so pustile sovražnika do naših jarkov ter so ga nato v neposredni bližini pobili z ročnimi granatami. Vse protinapade smo s težkimi izstrelki za sovražnika zavrnili. Na južnem pobočju višin leži vse polno mrtvih. Čez dan smo vjeli 8 častnikov in 218 mož ter vplenili 2 strojni puški in eno metalo min.

26. decembra. Zapadna fronta. Ob meji Moldavije so Rumuni zopet zavzeli v dolini reke Kossine eno izmed včeraj izgubljenih višin v silajnem naskoku.

Spremembe v ruskem kabinetu.

Amsterdam, 26. decembra. (Kor. urad.) Glasom tukajšnjih listov, javlja londonska »Times« iz Petrograda, da je bil ministrski predsednik Trepov poklican v carski glavni stan in da spravlja parlamentarni krogli to potovanje v zvezo z važnimi premembami v ministristvu.

Kodanj, 28. decembra. Francoski listi poročajo, da bo vstopil v ruski kabinet najbrž profesor Miljukov, voditelj napredne stranke in eden glavnih zagovornikov brezobzirnega nadaljevanja vojne.

Boji na morju.

Vojna podmorskih čolnov.

Berolin, 27. decembra. (Kor. ur.) Glasom listov je dobil kapitan Valentin red pour le mérite, ker je s svojim podmorskim čolnom potopil 128 ladij z vsebino 282.000 ton. Valentin je preстал mnogo bojev in zavejeval dva topa ter uspešno bombardiral pristan mesta Funchal.

Dva velika italijanska parnika potopljena.

»Temps« poroča, da sta bila italijanska parnika »Emanuele Accame« (3412 ton) in »Angelo Paradi« (3825 ton) od nekega podmorskega čolna potopljena.

Pomorska bitka na Otrantski cesti.

Rim, 26. decembra. (Kor. urad.) Mornariško ministristvo poroča: V noči na 23. december so pričele razne sovražne enote napadati nekatere male nadzorovalne enote v Otrantskem kanalu. Takoj pa so jih našli francoski torpedni lovci. Po skrajno živahnem in ljutem obojestranskem ognju je mogel sovražnik, katerega so zasledovale tudi nadaljnje v ojačenje poslane italijanske in zavezniške enote, ubežati v varstvu temne noči. Škoda, katero je utrpel sovražnik, ni znana. En francoski torpedni lovec in ena izmed nadzorovalnih enot v Otrantskem kanalu sta utrpela le neznatno materialno škodo. (Glede na to poročilo opozarjamo na uradno naznanilo c. in kr. brodogovornega poveljstva dne 24. decembra.)

Turška vojna.

TURŠKO URADNO POROČILO.

26. decembra. Kavkaška fronta. Na levem krilu smo izvršili uspešen presenetljiv napad na črto sovražnikovih predstraž in zavjevali municijske vozove, vsakovrstno opremo in drugega vojnega materiala. Ko so naše čete vrh tega še uničile barake in sovražne pozicije ter jih užgale, so se na povlele vrnile v svoja izhajališča. — Na drugih frontah nič pomembnega.

28. decembra. Naše čete pri donavski armadi so vrgle sovražnika po srečnih bojih z višin Vizirul (30 kilometrov jugozapadno od Braila). Na ostalih frontah nobenega pomembnega dogodka.

Homatije na Grškem.

Venizelos slovesno proklet.

Rim, 27. decembra. (Kor. urad.) Kakor poroča Agenzia Stefani iz Aten, se je podalo včeraj popoldne kakih 100.000 ljudi, moških, žensk in otrok, na atensko polje, kjer so po starem običaju prokleli Venizelosa kot izdajalca domovine s tem, da so metali kamenje v veliko v zemljo izkopano luknjo in zažgali Venizeloso v sliko. Tudi metropolit obdan od vse duhovščine je proklel Venizelosa. Na velikem kupu kamenja, ki ga je množica nametala, bodo pritrili spominsko ploščo o Venizelosovem prokletstvu. Cereemonija je potekla brez incidenta.

Odgovor entente na mirovno ponudbo.

London, 28. decembra. (Kor. u.) Reuter. »Daily Telegraph« izve, da so prizadete vlade odobrile odgovor zaveznikom na nemško noto. Predsednik Wilson bo najbrž kmalu sprejel besedilo note ter je mogel sporočiti centralnim državam. Tako vojskujoče se države, kakor tudi nevtralne države bodo lahko spoznale iz nje, da ni nobenega upanja, da bi se zavezniški odpovedali možnosti zmage miru na ljubo, ki more biti, dokler obstaja nemška vojaška moč, le nemški mir. Odgovor prav podrobno kaže, za kaj se zavezniški bojujejo in da bodo stavili z namenom, da store konec nemški strahovladi, pogoje, ki so popolnoma različni od starih papirnatih garancij. Motil bi se, kdor bi domneval, da je vzrok za zakasnitev odgovora iskati v obotavljanju kake vlade. Treba je bilo časa, da so se zavezniške države dogovorile.

London, 28. decembra. (Kor. u.) »Times« pišejo: Dejstvo, da vrnejo centralne države zasedene pokrajine in plačajo odškodnino, so pogoji, ki se morajo izpolniti ne samo predno se sklene mir, marveč predno se sploh prične pogajanja o miru.

Lugano, 28. decembra. (Kor. ur.) »Corriere della sera« poroča iz Londona od včeraj popoldne: Odgovor četverozveze na mirovni predlog je izgotovljen ter ga bo angleška vlada izročila predsedniku Zedinjenih držav Wilsonu, ki ga bo nato sporočil centralnim državam.

London, 27. decembra. (Kor. ur.) Reuter je izvedel, da se med glavnimi mestni entente vrše posvetovanja radi odgovora na mirovne predloge. O odgovoru na ameriško noto se doslej še ničesar ni odločilo.

Curij, 28. decembra. Iz Pariza poročajo: Odgovor entente na mirovno ponudbo centralnih držav bo kmalu gotov ter bo izročen morda še pred novim letom. Odgovor bo jako obširen.

Kakšen bo odgovor entente na našo mirovno ponudbo?

»Pester Lloyd« poroča oficijozno z Dunaja: Dosedaj še ni gotovo, ali bodo ententne države izročile svoj odgovor na mirovno ponudbo centralnih držav res pred novim letom. Diplomatični krogi menijo, da bi bil nespameten optimizem, pričakovati, da bo ententa akceptirala naše povabilo. Več kot neverjetno je, da bi bila četverozveza pripravljena k stvarnim pogajanjem. To izvira iz govorov njenih vodilnih državnikov, pa tudi iz dejstva, da v ententnih državah ni opaziti nobene opozicije, ki bi bila dovolj močna, da bi vplivala na protimirovno razpoloženje. Zgodovjiti se moramo s tem, da smo doslej s svojo mirovno ponudbo moralničen uspeh, ki ga ne moremo dovolj visoko ceniti.

Angleške govorice o mirovnih pogojih centralnih držav.

Nekateri angleški listi poročajo, da nameravajo staviti centralne države sledeči mirovni predlog:

Obnovitev statusa quo z naslednjimi spremembami: 1. ustanovitev poljskega in litavskega kraljestva; 2. korektura mej na Balkanu; 3. izpraznitev severne Francije; 4. obnovitev Belgije; 5. ententa vrne Nemčiji kolonije in ji plača 6. primerno vojno odškodnino.

Cesar o miru.

Kakor poročajo budimpeštanski listi, se je cesar napram grofu Andrássyju izjavil, da bodo, kakor upa, sovražniki kmalu spoznali, da nas ne morejo premagati in da torej nadaljevanje vojne nima nobenega pomena. Pričetek mirovne akcije nas je približal miru.

Kakor se nam poroča, se je cesar podobno izjavil tudi povodom svojega obiska v Trstu.

FRANCOSKI SOCIJALISTI ODKLANJAJO MIR.

Francoski socijalistični kongres je sprejel resolucijo, ki se naslanja na socijalistično mirovno resolucijo z dne 14. februarja 1915 v Londonu ter naglašja, da cilj vojne ni politično in gospodarsko uničenje Nemčije in boj proti narodom, marveč boj proti vladam, tlačiteljem narodov in za avtonomijo in samodoločbo Poljakov, Alžanov, Lotarinžanov in Balkancev ter za zadoščenje Belgiji. To so predpogoji vsakega resnega mirovnega razmotrivanja. Stranka konstatira, da nota centralnih držav ni nikakršna konkretni mirovni predlog. Zavezniški morajo torej napeti vse sile v dosego svojih enotnih ciljev. Edini primerni odgovor na Wilsonovo noto je, da dokažejo zavezniški, da so leta 1914 ponudili posredovanje in razsodišče, da pa je bil njih predlog zavrnjen, da pa so pripravljani skleniti

mir pod pogojem, da centralne države popravijo, kar so zakriville in dajo garancije za trden in trajen mir. Resolucija pravi nadalje, da je zmagavendar blizu, ker so centralne države prišle že tako daleč, da so pripravljene priznati pravico slabotnih narodov do samoodločbe ter prepustiti ureditev bodočih konfliktov zakonom in razsodbam organizacije narodov. Organizacija narodov se bo morda v kratkem uresničila. Vprašanje morja se mora rešiti v tem smislu, da se proglase velike morske ceste za mednarodne in za odprte prostemu prometu na prostem morju. Nadalje zahteva resolucija spoštovanje mednarodnih pogodb, odpravo tajne diplomacije, ustanovitev obveznega razsodišča z mednarodnimi zakoni in zmanjšanje oboroževanja.

Končno pravi resolucija, ki je bila sprejeta z 2703 glasovi korporacij proti 109 glasovom, da pozivlja socijalistična stranka zavezniške vlade, da odgovore Wilsonu, da so hotele mir, ker pa so hrabro dobojevale vsiljeno vojno, so pripravljene naznaniti svoje misli o pogojih miru in so takoj pripravljene sprejeti vsako rešitev, ki konča krivice sile ter ustvari s pomočjo nevtralnih držav združenje svobodnih narodov med civiliziranimi človeštvom.

K seji socijalističnega narodnega kongresa je bilo kakor običajno povabljenih nekaj voditeljev socijalističnih strank iz inozemstva. Poslanec Mistral je pozdravil tovariše Vanderveldeja, Hendersona, Roberta in Rubanovica, zastopnika stranke revolucionarnih socijalistov na Ruskem. Angleški minister Henderson in član poslanske zbornice Roberts sta govorila v angleškem jeziku ter naglašala, da se mora vojna nadaljevati za ugotovitev trajnega miru. Vandervelde je sporočil pozdrave belgijskih socijalistov ter je tudi naglašal potrebo, nadaljevati vojno do osvoboditve Belgije. Srbije in francoskih provincij ter tako dolgo, da bo mogoč mir brez vsiljenih aneksij. Mali narodi morajo dobiti svobodo, da odločajo o svoji usodi, ki bo prinesla poraz cesarizmu in zopetno uveljavljenje delavske internacionale.

Italijanska nevolja ob mirovnem vračanju.

Lugano, 28. decembra. (Kor. u.) »Giornale d'Italia« in »Idea Nazionale« kažeta svojo nevoljo, oziroma priznavata zavestno držanje Avstrije in Nemčije, ki nista postavili kar s prvega početka v javnost svojih mirovnih pogojev. »Secolo« zopet izraža veliko zaupanje, da prinese sedaj pričenjajoča odločilna vojna faza zmagovit rezultat in trdi, da sta Avstro-Ogrska in Nemčija do skrajnosti izčrpani. »Idea Nazionale« se pritožuje, da se je zakasnil odgovor entente in poudarja, da sovražnik kaže na dipomatičnem kakor na vojaškem bojišču jasn načrt, določeno vojno in brzo energično bojno pripravljenost, dočim se pri zavezniških ne vidi nikake smerne črte, tudi ako jo imajo.

»Avantijeva« mirovna izdaja.

Lugano, 28. decembra. »Avanti« je splošil svojo dvajsetletnico z obsežno mirovno izdajo, katero je cenzura brez ovire pripustila.

Wilsonova mirovna akcija.

Frankobrod, 27. decembra. Frankfurter Zeitung javlja, da so Zedinjene države povabile Brazilijo, naj se pridruži njihovi mirovni akciji in da bo sredi januarja v Ameriki vse polno zborovanj za mir.

»Herald« poroča iz New Yorka, da se sestane 12. januarja ameriški kongres, da stori celo vrsto važnih sklepov glede Wilsonove mirovne note.

Amsterdam, 27. decembra. (Kor. urad.) »Daily Telegraph« poroča, da je bila v vseh glavnih mestih voljojučih se držav izročena nota švedske vlade.

Kopenhagen, 28. decembra. Skandinavske dežele se dosedaj mirovnemu koraku predsednika Wilsona še niso pridružile, tudi Švedska ne: mogoče pa je, da to še store. — Vest, da je bila švedska mirovna nota že odposlana, ni resnična.

Nemški odgovor na Wilsonovo noto.

London, 28. decembra. (Kor. u.) Reuter. »Morning Post« piše: Hitrost in vsebina nemškega odgovora dokazuje, da smatra Nemčija Wilsonovo noto kot instrument, določen, da služi njenim interesom. Nemčija se opreje priljubljenosti, kakor sega človek, ki se potaplja, po bilki. Zavezniški si bodo sami izbrali trenutek, ko bodo sklepali mir.

Avstro-ogrski odgovor na mirovno noto švicarske vlade.

Dne 27. decembra je bil švicarskemu poslaniku na Dunaju izročen

odgovor avstro-ogrskemu cesarju na znano noto zaradi miru. V odgovoru je med drugim rečeno:

Velikodušna vzpodbuda prezidenta Wilsona je bila od c. in kr. vlade vsesok simpatično sprejeta, kar je izraženo tudi v odgovoru, ki je bil izročen ameriškememu poslaniku. Proseč, naj vzame švicarska vlada Ameriki dani odgovor na znanje, pravi nota, da vidi c. in kr. vlada v podporanju Wilsona za mir od strani švicarske vlade izraz tistega plemenitega in človekoljubnega življenja, ki ga posvedočuje Svica od začetka vojne vsem vojskujočim se državam.

Odgovor Bolgarije na švicarsko noto.

Bern, 28. decembra. (Kor. urad.) V sredo popoldne je izročil bolgarski poslanik v Bernu zveznemu svetu odgovor bolgarske vlade na mirovne predloge švicarske vlade.

Zveza nevtralcev.

Lugano, 27. decembra. »Giornale d'Italia« je izvedela od visoko stoječe ameriške osebnosti, da so nevtralne države sklenile zvezo, kateri je kot zadnja pristopila tudi Španija. Namen te zveze je, varovati in braniti interese tistih držav, ki morajo pač prenašati posledice vojne, a so izključene od namere in izida vojne. Na čelu te zveze stoje Zedinjene države ameriške.

Kronanje na Ogrskem.

Budimpešta, 27. dec.

Ob 6. zvečer je izročila posebna deputacija državnega zbora, sestojela iz 64 poslancev in 32 magnatov, v slovesni avdienci cesarju Karlu inavguralni diplom. Cesar in kralj je sprejel odposlanca v gala - uniformi ogrskega generala. V imenu deputacije je nagovoril cesarja kardinal in primas ogrski Csernoch ter ga je prosil, da naj sprejme inavguralni diplom in ga potrjenega izroči državnemu zboru. Nadalje je prosil kardinal Csernoch cesarja za dovoljenje, da bo kronana tudi cesarica za ogrsko kraljico. Cesar je odgovoril: »Z zadovoljstvom jemljemo inavguralni diplom v vednost. Svoj sklep vam bomo sporočili jutri. Iz vsega srca upamo, da bomo s potrditvijo inavguralnega diploma izpolnili zakoniti predpogoj Našega kronanja. Nemudoma bomo glede dneva kronanja vse ukrenili in z veseljem ustrezamo prošnji državnega zbora, da se naj istočasno krona za ogrsko kraljico tudi Naša Najvišja soproga.«

Deputacija se je podala nato v drugo dvorano, kjer jo je sprejela cesarica Cita. Kardinal Csernoch je v podobnih besedah prosil cesarico, da se naj da kronati za ogrsko kraljico, v kar je cesarica privolila.

Budimpešta, 28. dec.

Vsi člani poslanske in magnatske zbornice so se ob 11. popoldne zbrali v prestolni dvorani kralj. dvorca v Budi. Nekaj trenutkov pozneje je prišla cesarica, ki je vodila cesarjeviča za roko in se vsedla na estradi, stoječi nasproti prestolu. Nato je bil prihod cesarja. Spremljan po burnih eljen - kličih, je šel cesar do prestola, se pokril s kalpakom in se vsedel na prestol, nakar je grof Ambrozij položil prisego kot čuvár krope. Po tej ceremoniji je cesar izjavil, da sprejme od državnega zbora sprejeto inavguralno diplomu in jo podpisano vrne državnemu zboru. Nato je imel kardinal dr. Csernoch ogovor, koncem katerega je prosil, naj določi vladar dan kronanja in naj potrdi grofa Tisza kot palatinovega namestnika. Cesar je nato v daljšem govoru določil dan 30. t. m. za dan kronanja, potem se pa razkril in zopet ob burnih ovacijah s spremstvom vred zapustil prestolno dvorano.

Popoldne ob 3. so bile prepeljane v železni skrinji shranjene insignije kronanja v kraljevi dvorec. To je izvršila posebna komisija državnega zbora in je cesar izročil čuvarju kroge ključ do te skrinje. O tem je bil sestavljen in podpisan poseben protokol.

Kriza na Ogrskem.

Madžarski listi javljajo, da je le še vprašanje časa, kdaj odstopi ogrski ministrski predsednik grof Tisza. Bržčas se to zgodi še tekom enega meseca. Nova vlada bo poskusila ustvariti normalne razmere in doseči sporazumljenje z opozicijo. Iz večine bo sledilo Tiszi le malo pristašev. Naslednik bo ali Berzeviczy ali grof Ivan Zichy ali pa nov mož, ki ustvari novo vladno večino. Tudi je verjetno, da ne bo več grof Tisza sklenil nagodbe z Avstrijo in trgovinsko pogodbo z Nemčijo. — Z druge strani se zopet poroča, da je kriza v Tiszo-vi vladi neizogibna in da Tiszo-vi vladi ne bo sledilo kako prehodno ministristvo, nego definitivno ministristvo z grofom Julijem Andrássyjem na čelu.

Budimpešta 28. decembra. Cesar je danes poklical k sebi grofe Andrássyja, Apponyia in Khuen - Heder-varya ter barona Berzeviczya, s katerimi je konferiral o političnem položaju.

Načrti nove vlade.

Poslanec Steinwender naznanja v »Tagespošti«, da bo nova vlada uredila jezikovno vprašanje administrativnim, torej naredbenim potom ter namiguje, da bo istim potom razglasila tudi nov »pameten in strmen« parlamentarni poslovnik. Na isti način hoče grof Clam - Martinic urediti tudi češko - nemško zadevo: tista vprašanja, ki spadajo v kompetenco češkega deželnega zbora, bo treba pač pozneje predložiti deželnemu zboru v odobrenje.

Parlamentarnim potom pa bo vlada razrešila vprašanje nagodbe in izločitev Galicije.

Ni treba, da bi Nemci dali vladi »predljudem na zaupanje« — toda razumeti morajo misijo novega ministristva in jo kolikor mogoče podpirati.

Celodnevni ministrski svet.

Dunaj, 28. decembra. (Kor. ur.) Danes se je vršil pod predsedstvom ministrskega predsednika grofa Clam - Martinica ministrski svet, ki so se ga udeležili vsi člani kabineta. Posvetovanje se je pričelo dopoldne ter je trajalo — izjemni presledek v popoldanskih urah — do 7. zvečer.

Program novega finančnega ministra.

Pri sprejemu uradništva je novi finančni minister dr. Spitzmüller imel nekaj programatičen ogovor, v katerem je poudarjal velik vpliv na vse gospodarske razmere v državi. Silno narasli državni dolgovi so tisti faktor, ki zahtevajo obnovitev valute. Ta naloga je jako težka, a se da rešiti. V budget smejo priti samo produktivni in potrebni izdatki, prebivalstvo se mora navaditi na štedljivost in opustiti izdatke za luksus. Vlada spoznava potrebo, da se znižajo cene vseh potrebščin in se bavi že s tem vprašanjem. Srečna akcija za obnovitev valute bo vplivala na vso gospodarsko politiko v državi, zlasti če se ji pridruži izdaten izvoz. Potreba, napraviti prihranke, veleva, da se je treba lotiti reforme uprave. Za obresti vojnih posojil je treba novih virov dohodkov. Velikanske vojne stroške je treba pravično razdeliti. Obremenjenje širokih mas bo opravičeno po velikem cilju, po katerem bo stremela finančna uprava, da se zagotovi ravnesje v državnem gospodarstvu. Glede nagodbe je minister rekel, da treba varovati tajnost.

Krščanski socijalisti in nova vlada.

Krščansko - socijalna stranka na Dunaju razglasa, da si ohrani napram novemu kabinetu popolnoma proste roke, kar da je neobhodno potrebno, ker so politične razmere tudi danes še povsem nejasne. Stališče krščanskih socijalistov bo odvisno od dejanskih ukrepov vlade glede sklicanja državnega zbora ter pogajanj z Ogrsko in Nemčijo.

Razne politične vesti.

= Odstop dr. Siegharta. Eden najmočnejših mož v državi, guverner »Bodenkreditanstalt« dr. Rudolf Sieghart, je odstopil. Mi smo bili slučajno v položaju, da smo o tem poročali že včeraj, ko vira vse modrosti, namreč graške »Tagespošte« še ni bilo v Ljubljani. S tem pa nečemo reči, da je bil del naše jako nedolžne notice zaradi zakasnitve »Tagespošte« zaplajen, nego le konstatiramo, da najdejo čitatelji lahko v »Tagespošti« veliko več, kakor je bilo povedano v naši notici.

= Predsednik državnega zbora dr. Sylvester je naznanil nemškemu »Nationalverbandu«, da odločno odklanja zopetno izvolitev za predsednika zbornice. Nemški krogi nameravajo kandidirati predsednika »Nationalverbanda« dr. Grossa. Ni verjetno, da bi slovarske stranke to kandidaturo odobrile, ker dr. Gross nikakor ni kvalificiran za moža, kateremu naj zaupa vsa zbornica.

= Usoda zapuščine nadškofa Kohna. Kakor znanó, je zapustil blivši škofski nadškof dr. Kohn, ki je umrl lani v Ehrenhausenu nad Mariborom velik del svojega milijonskega premoženja za ustanovitev češke univerze na Moravskem. Sedaj javlja brnški »Dene«, da državne oblasti tega velikega narodnega legata niso odobrile. Zapuščina bo torej pripadla, ako ostane uvedena intervencija brezuspešna, zakonitim dedičem dr. Kohna.

= Zedinjene države hočejo uvesti vojaško obveznost. Iz New Yorka poročajo: Zedinjene države nameravajo uvesti splošno vojaško obveznost ter postaviti za enkrat stalno armado 3 milijonov mož.

Vesti iz primorskih dežel.

V spomin na goriškega slavnega Simona Gregorčiča so darovali za goriške begunce sledeči: Preč. gosp. Val. Limpel, d. h. svetnik in župnik v Kapli ob Dravi 10 K; Iv. Hutter, c. kr. profesor v Celovcu 10 K in Majca Ilavnikova, služabnica v Celovcu 15 K. Blagin darovalcem naša najtoplejša zahvala. — Posredovalnica za goriške begunce v Ljubljani.

V ruskem vjetništvu se nahajajo po poročilih, došlih informacijskemu uradu v Vagni pri Lipnici: Avgust Marec iz Kriza, 26 let, v Moskvi; Josip Podbršček iz Deskel, 27 let, v Harkovu; Leopold Pavlin iz Gorice, 22 let, v Orenburgu; Albert Pavlič iz Bilj, 25 let, v Kirsanovu, gub. Tambov.

Iz Novega mesta. (Smrtna kosa med begunci.) Dne 27. decembra popoldne je umrl po kratki bolezni v starosti 76. let g. Rajmund Znidarčič, bivši župan v Renčah pri Gorici, oče gospoda okrajnega komisarja in voditelja goriškega okrajnega glavarstva, sedaj v Ajdovščini. Ugledni posestnik, ki je bil po celi Vipavski dolini vsem dobro znana oseba, je moral — kakor tisoči drugih — na stara leta zapustiti toli ljubljeno domačo vas ob tihli Vipavi in iskati zavetja pod tujo streho. A bil je kakor izruto drevo, čigar korenine so ostale v domači zemlji. Zalost po zapuščeni, od krutega sovražnika razrušenem domu, je pospešila konec njegovega življenja. Njegova vroča želja, da bi se še enkrat vrnil v domovino in da bi tam živel mirne čase po vojni, se mu, žal, ni izpolnila. Pokojni zapušča vdovo, vnukinjo siroto in prej imenovanega sina, katerega družina biva že delj časa tudi v Novem mestu. Nepriznana smrt prejšnjega veselega in čiliga starčka je vzbudila med tuk. begunci splošno sočutje. Pogreb se vrši v petek iz hiše g. Košaka na tukajšnje pokopališče. Bodi mu lahka dolenjska zemlja, preostali naši sožalje!

V Vipavo je skočil v zblaznelosti Josip Makovec, poljski čuvaj v Vel. Zabljah. Trupla še niso našli, ob mostu so dobili Makovecove klobuk.

Zaplemba premoženja. Tržaška deželna sodnija je odredila zaplembo premoženja Damjana Corbatta, učitelja risanja iz Gradeža, rojenega 1876., ker je osumljen veleizdaje.

Iz Splita poročajo, da je bila telefonska žica na Marjanu že četrty pretrgana. Okrajno glavarstvo opozarja ponovno, da je vsako poškodovanje vojaških objektov kaznivo s smrtjo; ako bi se taki slučaj še ponavljali, izbere vojaška oblast tale.

V Zadru so dobili te dni nekaj masla, svežega in kuhanega. Cena je kilogram 22 kron. Margarini je poskočila cena na drobno na 19 do 20 kron. V mirnem času stane največ 1 krono.

Letošnja vinska letina v Dalmaciji je dala okoli 700.000 hektolitrov v vrednosti 200 milijonov kron. Večina vina je že prodana.

Dnevne vesti.

— Pošiljanje časopisov na Ogrsko, v Bosno in Hercegovino. Ogrska vlada je nameravala z novim letom preurediti pošiljanje časopisov na Ogrsko, v Bosno in Hercegovino in sicer na ta način, da bi morali prebivalci teh dežel pri svojih poštnih uradih naročiti vse avstrijske časopise, ter bi jih direktno sploh ne mogli ne naročiti, ne dobivati. Avstrijsko trgovinsko ministrstvo je izposlovalo, da ostane vse pri starem in da torej vsak prebivalec Ogrske, Hrvaške in Hercegovine lahko na primer naš list direktno naroči pri nas v Ljubljani, kakor je bilo doslej navadno.

— V drugič odlikovana sta bila nadporočnik Friderik Pogorelec in poročnik Edvard Lozej v 4. bos. herc. pp. Dobila sta srebrni Signum laudis.

— Padel je v cvetni in nadebudni dobi svojega življenja na soški fronti pri Gorici dne 20. novembra gosp. Ernest Bregant, zadet od šrapnela v trebuh. Bil je sin vpokojenega nadučitelja Jurja Breganta v Pobrežju pri Mariboru in brat nadučitelja Breganta na Kobilju, učitelja Breganta v Lehnu in učiteljice gospe Petrič v Konjicah. Bodi mu ohranjen drag spomin!

Iz ruskega vjetništva se je oglašil Ljubljancin Vid Punčoh, ki se nahaja na delu v nekem rudniku v Herzenski guberniji. V dopisu toži: Mračni se že in hladni veter piše — sem od obale Črnega morja. — spominjam se domače hiše; — kje dom si moj, kje si oj Avstrija?

— Izmenjan je bil iz italijanskega vjetništva med drugimi tudi invalid Pavel Kriznar, po poklicu strehovalec iz Ljubljane, katerega družina

na (žena in sedem nedoletnih otrok) stanuje na mlaki št. 6. Kriznar je sedaj v rezervni bolnišnici št. 2 v Lincu.

— Ces. kr. priv. zavarovalna družba »Avstrijski Feniks« podpisala je 15 milijonov kron V. vojnega posojila.

— Pri ljubljanski podružnici c. kr. priv. avstr. kreditnega zavoda na Dunaju so med drugimi podpisali na V. vojno posojilo: 10.000 K g. c. kr. vladni svetnik Johann Kresse, Ljubljana; 2000 K c. in kr. stotnik Karel Košak, Otočac.

— Promet z devizami. V drž. zakoniku je izšla naredba, ki določa omejitve za denarni promet z inozemstvom in ureja kupčijo in promet z inozemskimi plačilnimi sredstvi. Odslej je vsaka kupčija z devizami, ki ne gre skoz centralo, prepovedana in se bodo prestopki kaznovali. Po novi naredbi je vsaka kupčija z devizami in valutami v tuzemstvu prepovedana, promet z devizami z inozemstvom pa zelo omejen. Tudi je prepovedano, izvažati avstrijske bankovce v inozemstvo, ravno tako je prepovedano, izvažati na krono se glaseče menice in čeke. Tudi potovalci, ki gredo v inozemstvo, ne smejo imeti seboj več kakor za 500 kron avstrijskih bankovcev. Ves tuji denar, kar ga pride v državo, je oddati centrali za devize.

— Božičnica Deželnega pomožnega društva za bolne na pljučih. V otroškem zavetišču Deželnega pomožnega društva za bolne na pljučih, Zaloška cesta št. 19, obhajala se je v soboto, dne 23. t. m. božičnica, ki sta jo počastila s svojo navzočnostjo gospod deželni predsednik grof Attems in soproga. Razven tega bil je z gospo soprogo navzoč družinski predsednik dvorni svetnik vitez Laschan. Gojenci, ki jih je sedaj 16 v zavetišču, so dovršeno predvajali več pevskih in deklamatoričnih točk, na kar je gospa Marija grofica Attems malčkom razdelila božična darila. Za lepo uspešno slovesnost gre zahvala društvenim damam, ki so prispevale v ta namen in pa raznim trgovskim trgovcem. Posebno priznanje zasluži trgovka Alojzija Persch, ki je za vse gojence darovala gorko spodnjo obleko, rokavice in nogovnice.

— Varnostne odredbe proti morebitnim napadom sovražnih letalcev v Gradcu. Graški listi poročajo, da so bili v sredo nabiti v Gradcu posebni razglašeni vojaškega poveljstva, ki vsebujejo natančne predpise, kako naj se prebivalstvo zadrži, če napadejo mesto sovražni letalci. Prihod aeroplanov bodo naznanili z grada s 40 topovskimi streli (v vsako smer 10), z žvižganjem tovarniških siren in trobenjem vojaške »retraite« v vojašnicah. Po noči morajo biti, kadar bo alarm, vse luči tudi v stanovanjih ugašene ali pa okna trdno zastarta. Razglas je vzbudil v mestu veliko senzacijo. Neposrednega povoda za strah seveda ni. Razglas pravi uvodoma: Po današnjem stanju letalske tehnike in izkušnjih v drugih vojnih ozemljih ni izključeno, da pridejo sovražni letalci tudi na Štajersko. — Dobro bi bilo, ako bi se tudi pri nas v Ljubljani svoječasne precej primitivne varnostne odredbe spopolnilo in zlasti določilo splošno razumljivo in pozornost vzbujajoče alarmno znamenje.

— Skrbstvo za revno šolsko mladino. Mestno zavetišče za revne učence IV. mestne šole je priredilo pod požrtvovalnim vodstvom g. nadučitelja Janeza Levca ob božičnih počitnicah svojim gojencem pravi lep »božičnico« s petjem, deklamacijami, gledališko predstavo in »božičnim drevescem«. Ves spored se je izvršil v splošno zadovoljnost mnogobrojnih poslušalcev in v veselje gojencev, ki so bili obdarovani s pecivom, črevlji, nogavicami in drugimi oblačili. Za ta darila gre zasluga učiteljicami Ani in Jožici Likozarjevi, ki sta nabrali v ta namen blizo 500 K prostovoljnih darov. Pa tudi lepa vprizoritev gledališke predstave in petja je zasluga teh dveh delavskih učiteljic. Božičnico je zaključil s primernim govorom g. nadučitelja Levca, s katerim je vzpodbujal učence k hvaležnosti do dobrotnikov, v prvi vrsti mestne občine ljubljanske, ki vzdržuje to zavetišče. Pri božičnici je bilo prisotno učiteljstvo IV. mestne šole, c. kr. mestni šolski svet je zastopal gosp. občinski svetnik Dimnik in občinski svet pa g. obč. svetnik Likozar.

— Promet zasebnih vojno-poštnih zavetkov. Za vojnopoštna urada 62 in 363 je promet zasebnih vojnopoštnih zavetkov odprt, za vojnopoštno urado 181, 315 in 513 pa ustavljen.

— Kamen se nam je od srca odvalil, gospod urednik, ko smo pred davnim časom čitali v Vašem cenjenem, da se skoro otvori tudi druga

vojna kuhinja, ki bi ustrezala i srednjemu sloju. V koliko korist in olajšanje bi to bilo vsem onim, ki so v teh 10-ih časih — ko se več ne računa z »dujačami«, ampak samo še s kronami — odvisni in prepuščeni na milost in nemilost svojih ljubih sohranjavljancev — producentov ter drugih takih »močnejših«, ni treba poudarjati, to lahko vsak zračuna, če primerja sedanje cene s plačili onih, kojih so še vedno take, kot so bile pred vojno. Tu je treba energičnega samozatajevanja, da se ne razgalimo! Vi umejete. Dovolite le izraza začudenja, da je ta akcija zaspala, medtem ko drugod z lahkoto in čedalje lepše uspeva.

— Pozor gospodinj! Pekom je strogo prepovedano, sprejemati beli kruh v peko.

— Gremij trgovcev v Ljubljani naznanja svojim članom, da se morajo v smislu § 1. ministrske odredbe z dne 6. decembra 1916 št. 406 drž. zak. vse trgovine razen one z živili zapirati ob sedmih zvečer i. s. do 30. aprila 1917. Odredba c. kr. deželne vlade za Kranjsko z dne 25. julija 1916 št. 35 je s tem razveljavljena.

— Izplačevanje vojaških nastanitvenih pristojbin se zopet prične pri mestnem magistratu v t. r. e. k. dne 16. januarja 1917 v mestnem vojaškem nastanitvenem uradu (Mestni trg št. 27, III. nadstropje) in sicer: za stranke, ki stanujejo v I. mestnem okraju (Poljanski okraj) in v II. mestnem okraju (Mestni trg, Stari trg, Karlovska in Dolenjska cesta) v t. r. e. k. dne 16. januarja; za III. mestni okraj (Trnovo in Gradišče do Franca Jožefa ceste) v sredo, dne 17. januarja; za ulice med Prešernovo ulico, Franca Jožefa ceste, Bleiweisovo ceste, Cesto na južni kolodvor in Miklošičeve ceste v četrtek, dne 18. januarja; za IV. mestni okraj (Sentpeterski okraj in Vodmat, vzhodno od Miklošičeve ceste) v petek, dne 19. januarja; za Spodnje Šiško in vse one, ki bi bili zadržani v gori navedenih dneh, v soboto, dne 20. januarja in v ponedeljek, dne 22. januarja 1917. — Uradne ure izplačevanja so od 3. do 6. popoldne. — Stranke se prosijo, da se natančno drže teh določil.

Kdo kaj ve? Anton Matekelj, vas Zagorca št. 3., pošta Mirna na Dolenjskem prosi, naj se mu sporoči naslov G. S-a in Antonije Mahnič, ki sta bivala pred nekaj časom v Trstu, via Industria št. 180.

Nasilen čestilec. Pri Konjicah je posestnika sin U. Leonhart ustrelil na 21letno delavko Rozalijo Mernik in jo tako poškodoval, da so jo morali prepeljati v celjsko bolnišnico.

Klara Kimball Young, dražestna filmska igralka, nastopi danes prvič v 5 dejanskem filmu »Rumena izkaznica«, kulturna slika iz moderne Rusije, zanimiv dokument ameriškega mišljenja o tem velikanu na lončenih nogah. Predvaja se do 1. januarja 1917 v Kino Idealu. — Torek 2. januarja (samo 1 dan) še enkrat »Jimmy Valentine« (uganka kriminalistike) senzacionalen ameriški detektivski roman v 5 delih z Robertom Warwickom.

Homunculus II. del je pripravljen in se bo uprizoril dne 3., 4. in 5. januarja 1917. Glavni vlogi igrata zopet znameniti nordijski igralci Olaf Fönn in Frid. Kühne, z Nemškega gledališča v Berlinu ter gđ. Ferida, gđc. Lagart in gosp. Benzing, tudi z Nemškega gledališča v Berlinu. Prizori v tem filmu so visokodramatični ter jim je šilen uspeh zagotovljen, ker daleko nadkriljujejo prvi del tega filma. Dejanje se vrši v gorskih pokrajinah. Kino - Ideal.

Najden je bil dežnik na dvorišču Kranjske hranilnice. Dobi se tam. Za noveletna darila. Vojaške narodne pesmi za štiri glasove, vezano 1 K 50 v, v platno 1 K 80 v, po št. 20 v več. Najlepše in najcenejše darilo! Naroči se tudi pri izdajatelju: Fran Marolt, Ljubljana.

Izpred sodišča.

Nasilen mož. Jurij Vidmar, 69 let stari užitkar, je v domači vasi, v Rovtuh znan kot surov in nasilen človek. Posebno jezo je imel na svojo ženo zaradi izročitve posestva hčeri, ne da bi izgovorila možu preužitek. Nekoč je prišel obtoženec k svoji ženi ter zahteval, naj mu prinese kaj jesti. Ko je pa žena hotela ustreči možu, je vrgel na posteljo ter jo dregal z neko pila, tako da jo je poškodoval na desni ključnici. Posrečilo se je pa ženi možu odvzeti pilo, naka je mož vihtel nadnojo odprt nož, jo pritiskal k postelji in ji grozil: »Sedaj - le te pa bom!« V smrtnem strahu mu je žena obljubljala denar, če jo spusti, on ji je pa odgovoril, da ničesar ne mara, samo to hoče, da bi poginila. Temu mučnemu prizoru je naredila konec hči Ivana, ki je ravno prišla, ker so bile duri od znotraj zaklenjene, je zlezla skozi

okno ter oprostila mater. Mati je zbežala k sosedu, a tudi tja ji je sledil mož, ponavljajoč svoje groznje: »Če danes ni poginila, bo pa drugokrat; zaklati jo moram!« — Obdolženec pravi, da je možno, česar se ga dolži, a se zagovarja s popolno pijanostjo. — Sodišče ga je obsodilo na 14 mesecev težke ječe.

Težko kaznovani uzumoviči. Franc Galjot, oženjeni delavec in kočar s Klanca, že osemkrat zaradi tatvine kaznovan, je v Spod. Berniku vzel posestnika Ivani Pogačarjevi za kakih 100 K vredne volne, 9 kg sladkorja, eno blazino, žensko krilo in par ženskih čevljev. — Obdolženec se zagovarja, da je to storil v pijanosti. Obsojen je bil na 14 mesecev težke ječe. — Predkaznovani Anton Zorman, čevljarski pomočnik v Spodnji Šiški, priznava, da je iz jeze, ker po svojem umrlem bratu ni ničesar podedoval, v Lahovčah ukradel iz kake svoje svakinje več stvari v približni skupni vrednosti 520 kron. Za kaznen se mu je prisodilo 15 mesecev težke ječe. — Janez Zabejek, dninar iz Spodnje Šiške, zaradi tatvine večkrat kaznovan, je Franciški Jevnikar izmaknil dvokolesni, 80 K vredni voziček, v Agnolovi trgovini pa 20 šip, vrednih 10 kron. Za kaznen se mu je določilo 14 mesecev težke ječe. — Alojzij Postržin, 21 let star, pristojen v Pišce pri Brežicah, je letos od začetka septembra do konca novembra tukajšnji trvdki Franc Trdina, kjer je bil zaposlen, izmaknil raznovrstnega specerijskega blaga v skupni vrednosti 776 K 80 vin. Svojemu sobnemu tovarišu je ukradel iz zaklenjene omare dva para spodnjih hlač in tri pare nogavic. Obdolženec je tudi nagovarjal domačega hlapca, da naj vzame gospodariju 100 litrov rum, denar se bi pa med seboj delila. Hlapec je to ponudbo odklonil z izgovorom, da se ne upa tega storiti. Postržin je bil obsojen na 5 mesecev težke ječe.

Razne stvari.

* Eduard Strauss †. Dne 28. t. m. je umrl na Dunaju glasbenik in dvorni glasbeni ravatelj Eduard Strauss.

* V Drammen na Norveškem je dospel parnik, otvoren s petrolejem. Prebivalstvo, ki že več tednov nima nič petroleja, je parnik burno pozdravilo. A vselje je trajalo le malo časa. Naenkrat so zapazili, da teče petrolej v — morje. Odkleto ga je 90.000 litrov v vrednosti 27.000 kron.

* Krvav spopad. V noči 24. dec. so vojniki, odhajajo v Zagreb iz kavarne, nekaj razgrajali. Prišla je vojaška patrulja in nastala je rabuka. Vojak Klepič je voditelju patrulje vzel bajonet in ga težko ranil; redar je pa iz revolverja ustrelil na Klepiča ter ga ranil. Vodja patrulje je v bolnišnici umrl.

* V Ameriki in na Japonskem grade ladje, ker čutijo približevanje miru. Poroča se, da v Zedinjenih državah grade sedaj 400 trgovskih ladij, skupno 1.300.000 ton. 300 ladij bo gotovih prihodnje leto; Japan pa hoče imeti v najkrajšem času za 200.000 ton novih tovornih ladij. Tudi druge obmorske države grade kar morejo hitro. Poročilo pravi, da vsi čutijo približevanje miru in zato se pripravljajo.

* Pokvarjene klobase. Agent Abraham Fingerhut v Pradlu na Tirolskem je kupčeval zdaj nekaj časa sem s klobasami. Poslal je večjo množico klobas na Štajersko, toda v Gradcu so mu vsi pošiljatev zaplenili. Klobase so namreč bile iz pokvarjenega mesa. Abraham Fingerhut ima ne le 25.000 kron škode, nego se je moral tudi preseliti v preiskovalni zapor pri deželni sodišču v Inomestu.

* Polži hrana za siromake. Badenska prestolnica Karlsruhe je nabavila nedavno 100.000 komadov polžev za nadomestilo male zaloge mesa. To je posebna vrsta tolstih polžev, katerih se je v mirnem času vsako leto na milijone pošiljalo v Pariz, Bordeaux itd., kjer so veljali za delikateso. Za izvoz polžev je urejenih v južni Nemčiji več gojišč, zlasti v Thüringnu. Hranivost polževa dosega goveje meso. V Karlsruhe so jako zadovoljni s polži.

* Izreden nebesni pojav so zapazili te dni v Marseillu. Na jasnem zvezdnatem nebu se je prikazal velik grški križ, sredi katerega se je svetil belkasti kolobar. Mesec je dobil istočasno raznobarvni odsev v obliki kometnega traka. Poseben kolobar je v sebi osredotočil onega manjšega in se vzpel po robih križa, nad vsem tem pa sta se pojavila dva polmeseča iste velikosti. — »Temps« pravi, da je to nebesno znamenje vzbudilo veliko vznemirjenje med očitvidci in dalo povod raznim komentarjem.

* Na svidenje v Petrogradu! V Bernu je priredil Artur Nikisch koncert. Po velikih ovacijah je pristopil k njemu ruski poslanik, mu podal no-

ko in rekel: Sedaj gotovo zopet pridete v Petrograd! Nikisch je zmajal z glavino in odgovoril: Ekselencia, to bo sedaj težko, ker živimo v vojni. Na to mu je odvrnil poslanik: »Dolgo to vsekakor ne bo trajalo, morete se torej mirno pripraviti na pot!« Segel je Nikischu v roko in dodal: Torej na svidenje v Petrogradu!

* Veliko in neobičajno potovanje dopisnice. Te dni je dobila »Kölnische Zeitung« dopisnico, ki je napravila neobičajno potovanje. Označena je s poštnim pečatom v Chicagu 2. novembra ob 8. zjutraj. Od tam je dospela v Newyork po aeroplanu, ki prenaša pošto med tema dvema mestoma za »New York Times«. Dne 10. novembra je bila oddana podmorski ladji »Deutschland«, in nosi njen pečat. Dopisnica je po zadnjem potovanju podmorske ladje dospela v Berlin 12. decembra in drugi dan v Köln. Prepotovala je okoli 1000 milj (1600 km) po zraku in okoli 3000 milj (4800 km) pod vodo.

* Živila v Berlinu. Pred božičnimi prazniki so berolinski redarstveni pogoni posebno pozornost posvečali kupčevanju z gosmi. Mali prodajalci so morali plačevati za gosi take cene, da jih pod 18 markami za kilogram niso mogli na drobno prodajati. Izkazalo se je, da so štirje veletržci kupili po agentih nešteto gosi in pogladi cene do neverjetne visokosti. Magistrat jim je pa dal zapleniti več tisoč gosi in jih je prodal po določenih najvišjih cenah, tako da je dražilec odšlo več stotisoč dobička. Dalje je policija doglala tudi oderuštvo s sadjem. Oderuši so napravili nad pol milijona dobička. Zdaj so zaprti tako oderuši s sadjem, kakor oderuši z gosmi.

* Značilno. Dne 20. decembra je imel dunajski župan dr. Weiskirchner v občinskem svetu govor o nagodbi z Ogrsko. V tem govoru je posvetil poseben odstavek ministru dr. Spitzmüllerju za slučaj, če bi hotel uveljaviti nagodbo s § 14. Celo naš list je citiral dotični odstavek Weiskirchnerjevega govora, ker je nagodba stvar, ki se tudi nas Slovencev tiče, samo krščansko - socialna »Reichspost« je iz svojega poročila o dotični seji dunajskega občinskega sveta eskamotirala dotični odstavek krščansko - socialnega župana dr. Weiskirchnerja, najbrž v pričakovanju, da se s tem prikupe dr. Spitzmüllerju, ki sicer ne stoji nič preveč blizu krščansko - socialni stranki.

* Objavljen je Wilsonove mirovne note. Dunajska »Arbeiter Zeitung« konstatira, da je bila Wilsonova mirovna nota izročena v Berlinu in na Dunaju ob istem času, a dočim so jo imeli berlinski časopisi že v petek dne 22. decembra na razpolaganje in je bila že 23. decembra natisnjena v vseh časopisih Nemčije, je avstrijsko ministrstvo zunanjih del izdalo noto tako pozno, da je mogla iziti v listih šele v sredo 27. decembra. Dalje graja »Arbeiter Zeitung« nemški prevod note in pravi, da je mestoma popolnoma nerazumljiv. Temu bi mi le dostavili, da pišejo sploh pri c. kr. korespondenčnem uradu tako nemščino, da se človeku kar mlo stori, kadar jo mora prevajati.

Darila.

Darilo mesto venca. Gospod H. Peters, zobotehnik v Ljubljani, je namesto venca umrlemu gosp. zdravstvenemu svetniku dr. Bocku daroval znesek 50 K za v vojni oslepele vojake.

Velikodušni dar. Viška podružnica »Rdečega križa« je darovala 50 kron kot božično darilo za vojake ranjence in bolnike c. in kr. viške rezervne bolnišnice.

Darilo mesto venca na krsto umrlih gospodov godbenega ravnatelja J. Zöhrerja in medicinskega svetnika, primarija dr. Emil Bocka sta darovala gospod in gospa J. C. Hamann v Ljubljani znesek 40 K za v vojni oslepele vojake.

Za ubogo šolsko mladino. Gospa Pavla Levčeva, vdova dvornega svetnika, izročila je v spomin svojega umrlega soproga mestnemu magistratu 100 K za aprovizacijo ubožnih slojev in 100 K za dnevna zavetišča za ubogo šolsko mladino.

Izdajatelj in odgovorni urednik: Valentin Kopitar.

Lastnina in tisk »Narodne tiskarne«.

Stare rane, pri katerih se bolečine ponovijo, naj se obvežejo s Fellerjevim bolečine tolažečim, antiseptičnim, razredčenim, rastlinskim esencnim fluidom z zn. »Elsafuide«. Predvojne cene. 12 steklenic pošlje franco za 6 K lekarnar E. V. Feller, Stubica, Elsatg št. 238 (tirvaško). Naj bi bilo vedno pri hiši. Mnogo pri- znanjih pisem.

Novoletno veselje

napravite svojcem, ako jim naročite
Maroltove narodne pesmi.

Glej dnevne vesti. 4240

Sprejme se takoj in sicer za dobo
enega meseca

• prodajalka •

za trgovino z mešaním blagom. 4285
Kje, pove upravn. »Slov. Naroda«.

Prejemata se boljši

krojaški pomočnik in pomočnica

za delo v roko. 4271

J. Ahčin, Sv. Petra cesta šte. 11/1.

Gospodična ali gospa

s primerno naobrazbo se sprejme k
trem otrokom. 4289

Kje, pove upravn. »Slov. Naroda«.

Solidna družina, 3 osebe, išče

meblvano sobo

s uporabo kuhinje, za takoj.

Naslov: A. Nanflock, Škofia
ulica 9, I. nadst. 4291

Najlepše novoletno darilo.

Proda se krasen

prstan z briljanti

(3 briljanti) za gospoda. 4288

Natančneje v kaverni »pri slonu« pri
plač. natakarju Maksu.

Čeden sluga

slovenskega in nemškega jezika zmo-
žen, se sprejme takoj. 4299

Naslov pove upravn. »Slov. Naroda«.

Zaradi bolezni gospodarja se prodaja

5 konj

in sicer: 2 breji kobili, dva konja
in enoletno žrebe. 4292

Natančneje poizvedbe pri Franc
Žnidarčiču, mesar v Postolni.

Sprejme se v manufakturno in galan-
terijsko trgovino

z večletno prakso,
večša samostojnega
delovanja ter

trgov. pomočnik ali prodajalka

Vstop takoj ali po dogovoru. Naslov pove
upravn. »Slov. Naroda«. 4246

Potrlih src naznanjamo, da je naš iskreno ljubljeni
sopro, oziroma oče, stari oče, gospod

Rajmund Znidarčič

posestnik in bivši župan v
Renčah pri Gorici

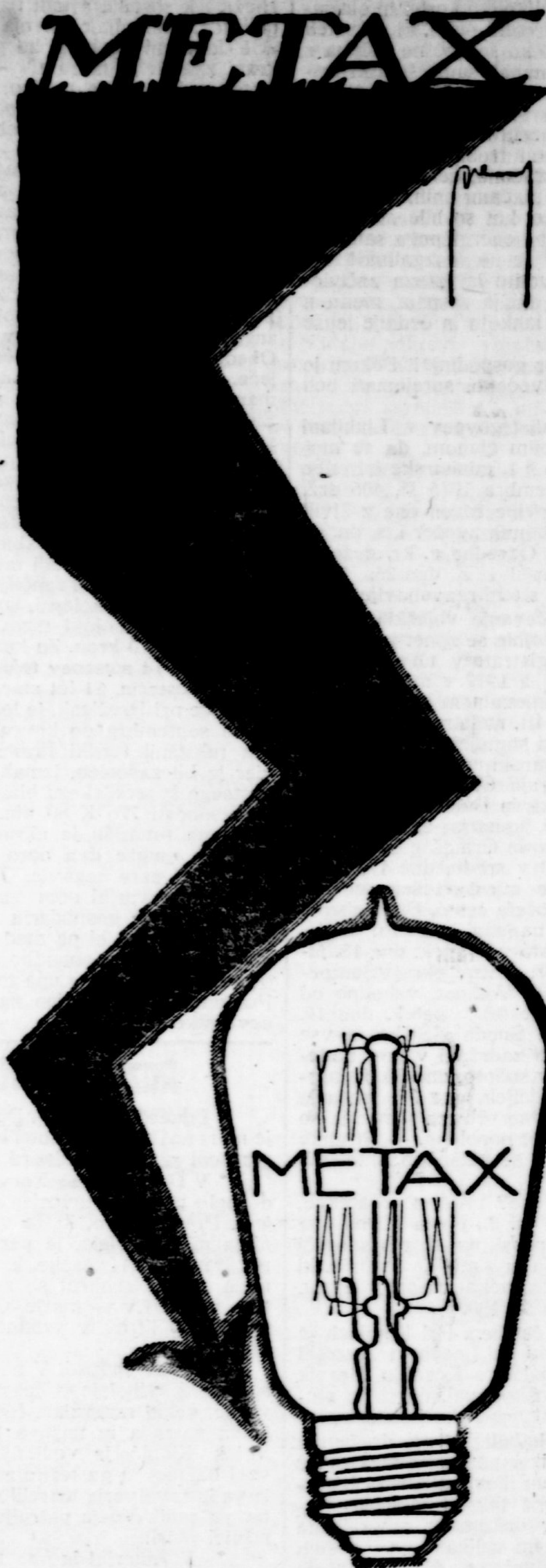
umrl po kratki bolezni, previden s tolažili sv. vere v
76. letu svoje starosti v Novemestu na Dolenjskem.

Pogreb se vrši v petek, 29. decembra 1916.

NOVOMESTO, 28. decembra 1916.

Globoko žalujoči ostali.

Brez posebnega obvestila.

Prazne vreče

vseh vrst in v vsaki množini kupuje
vedno ter plačuje najdražje

trgovska tvrdka

J. Kušlan, Kranj, Gorenjsko. 3729

iščem zanesljivo prodajalko

katera je izveščana trgovine papirja in ga-
lanterije. Vstop takoj. 4273

Fr. Jylič, Ljubljana, Mestni trg 11.

Trgovina mešane stroke

s trafiko
se da takoj v najem.

Jos. Vrečko, Bizeljsko.

Povečane slike

do neravne velikosti, kakor tudi
oljnate portrete na platno
izvršuje umetniško po vsaki foto-
grafiji 2491

Davorin Rovšek

prvi fotografski in povečevalni zavod
v Ljubljani, Xolobvorska ul. 34 a.

KINO

Rumena izkaznica s Klaro Kimball-Young.

Kulturna slika iz moderne Rusije. — Z že nikoli kazano
popolnoma posebno vsebino.

• • Danes pa do ponedeljka. • •

IDEAL

Pozor!

Prodajalna mešanega blaga in deželnih pridelkov

katera obstoji že 40 let, znano najbolje vpeljana
se da za takoj v najem.

Več pove ustmeno ali pismeno 4290

Friderik Skušek, Metlika, Dolenjsko.

1 liter izvrstnega jedilnega olja za 1 K

si lahko naredi vsak sam iz mojega edino pravega in najbolj priporočljivega

Caraghee „Morskega mahu“

s priloženimi dodatki in z natančnim navodilom. — Opozarjam pa cenjene
moje odjemalce, da se prodaja različnih vrst mahu in drugih podobnih reči
za napravo olja. — Iz mojega

Caraghee „Morskega mahu“

in po mojem natančnem navodilu napravljeno olje se ne loči nič od pravega
olja ter se obdrži več tednov. Na stotine priporočilnih pisem vsakemu na raz-
polago. — Po pošti se pošilja najmanj 6 zavitkov.

Razpošiljalnica Ivan Urek, Ljubljana št. 6, Mestni trg 13.

Specialni oddelek platna

v trgovini

A. ŠARC

lastnica Jadviga Šarc

Ljubljana, Selenburgova ulica 5

nudi še priložnost za dobri in ceni nakup:

rjuh
brisalk
prtov
prtičev
brisalk

Svizzera vozenina

odejnih rjuh
blazin
pernat. blazin
pernic
žepnih rut

Za vojake zimsko perilo.

Samo tri dni v Ljubljani! Samo tri dni v Ljubljani!

Kino Central

v deželnem gledališču.

Velika burka, ki jo več tednov napolnjevala kino du-
najske vojne razstave.

Nestroy v filmu!

Nestroy v filmu!

„Danes bomo tiči!“

Nestroy jeva slavna, pravega kumerja polna burka v filmu.

Prvevrstna uprizaritev po dunajskih umetnikih.

PREDSTAVE: Danes v petek in jutri v soboto ob pol 6.
7. in pol 9. uri zvečer.

Pozor! Jutri v soboto ob 4. uri popoldne Pozor!

Družinska predstava, h kateri ima pristop tudi
mladina.

Velika drama: **Kralj morja.** Velika drama:

Pri vseh predstavah najnovejši film:

Iz življenja novega cesarja Karla I.